

A.19. L'ENDARRERIMENT EN EL PAGAMENT A PROVEÏDORS I CONTRACTISTES

Durant l'any 2013 les situacions d'endarreriment en el pagament de drets reconeguts ha afectat tant contractistes i proveïdors dels diferents sectors d'activitat administrativa com persones i entitats que no desenvolupen una activitat econòmica empresarial, com ara beneficiaris de subvencions i expropiacions.

El context de restricció de la despesa pública i les dificultats de finançament de les administracions té com una de les seves manifestacions l'endarreriment en el pagament als professionals i les empreses que presten serveis o subministren productes per compte de l'Administració.

La morositat reiterada, especialment quan afecta treballadors autònoms i petits empresaris, i en un context de crisi econòmica i de dificultats per accedir al crèdit, pot posar en risc la continuació de l'activitat empresarial o professional.

El retard en el pagament també provoca sovint que els afectats incorrin, al seu torn, en endarreriments a fer efectius els pagaments compromesos amb terceres persones.

No cobrar en un termini raonable pot perjudicar greument l'activitat de contractistes i proveïdors de l'Administració

En aquest sentit, malgrat que el Síndic comprèn el context de dificultat financera en què es generen aquests incompliments, també ha remarcat que quan el dret reconegut a cobrar una quantitat determinada no es fa efectiu en un termini raonable i es manté suspès de manera indefinida s'està vulnerant, de facto, aquest dret i, de retruc, es poden estar afectant altres drets que depenen d'aquells pagaments i que poden arribar a deixar persones i entitats en situacions d'extrema dificultat.

Les previsions legals que penalitzen la mora en el pagament, i que tenen com a finalitat última compel·lir al pagament en un termini raonable, esdevenen ineficaces quan les administracions no poden fer front a les obligacions econòmiques concretes per manca de disponibilitat de tresoreria.

Partint d'aquesta constatació, el Síndic ha demanat activar els mecanismes extraordinaris de finançament per revertir aquesta situació al més aviat possible. Amb relació a aquests mecanismes, l'Administració de l'Estat ha establert, l'any 2013, un nou pla de pagament a proveïdors per a les administracions local i autonòmica, que hauria d'haver permès liquidar factures emeses fins al mes de maig de 2013 que haguessin estat incloses prèviament en el pla.

No obstant això, cal tenir en compte que aquesta primera fase del Pla de pagament a proveïdors només inclou, en el cas de l'Administració autonòmica, els pagaments a proveïdors de serveis socials, sanitaris i educatius, però no els pagaments pendents per altres conceptes (contractistes, subvencions i expropiacions, entre d'altres), que es vinculen a una segona fase del Pla, encara pendent de concretar a l'hora de redactar aquest informe, sens perjudici que una part d'aquests pagaments es pugui fer efectiva amb l'ampliació del Fons de liquiditat autonòmica acordada a mitjan mes de novembre de 2013.

Si no és possible el pagament en el termini previst, cal un calendari de pagament que aporti previsibilitat

Un dels col·lectius que novament s'ha vist afectat per la situació que es descriu en aquest epígraf ha estat el de les oficines de farmàcia. El Síndic va assenyalar l'any 2012, i ha de reiterar-ho enguany, que cal garantir que cap usuari del sistema de salut es quedi sense obtenir la dispensació del medicament receptat perquè, a causa

de l'endarreriment en el pagament, l'oficina de farmàcia no li'n pot proveir.

Quan no sigui possible fer el pagament de la factura el dia 5 del mes següent al de la presentació de la factura, segons preveu el

concert vigent, cal un esforç per intentar fixar un calendari de pagaments que aporti previsibilitat i, al mateix temps, preveure mesures per intentar minimitzar els efectes que aquests endarreriments generen per a les oficines de farmàcia.

Queixa 05607/2013

La queixa es planteja amb relació a tres factures, emeses l'any 2012, per serveis prestats per compte de l'Institut Català de la Salut.

En la investigació de la queixa el Síndic va constatar que les factures indicades estaven acceptades i comptabilitzades, però restava pendent programar-ne el pagament per dificultats de tresoreria.

El Síndic va assenyalar que, tot i que comprenia el context d'especial dificultat financera en què s'havia generat, aquesta situació vulnerava el dret al pagament en un termini raonable, d'acord amb les consideracions que es recullen en aquest epígraf, i va demanar que se l'informés del termini de pagament, una vegada s'hagués concretat.

En la data de tancament de la redacció d'aquest informe, el Departament de Salut ha informat el Síndic que les factures indicades han estat incloses en el Pla estatal de pagament a proveïdors de les administracions locals i autonòmiques.

Pàgines extretes de l'Informe Anual. Per accedir-hi, cliqueu aquí.